

Informasjon for søknadssesong 2022, IBU - midler og lån til tradisjonelt landbruk og tilleggsnæring.

Innhold:

- **Nytt/ endringer for 2022**
- **Ekstra investeringsvirkemidler**
- **Hvem kan søke IBU**
- **Søknadsportaler – utbetalinger**
- **Generasjonsskifte**
- **Tre tilskudd**
- **Kostnadsoverslag (krav til)**
- **Finansieringsplan (krav til) – lån fra Innovasjon Norge**
- **Jordleieavtaler – kommunes bekreftelse.**

Nytt/ endringer for 2022:

Tilskudd til gjødsellager:

- Virkeområde utvidet til å gjelde biorestlager med fast toppdekke (i samband med biogassanlegg)
- Gjødselseparator kan inngå i kostnadsoverslaget.
- Tilskuddssats økt fra inntil 20 % til inntil 25 %.
- Maksimalt tilskudd økt fra 100 000 kr til 200 000 kroner

Frukt, grønt, bær og veksthusnæringa

- Ordningen med egne midler i nasjonal ramme er avviklet, disse midlene inngår nå i de regionale midlene.
- På grønt kan vi også gi midler til produktutvikling og kompetanse i tillegg til investeringsstøtte. Ta kontakt med oss på forhånd i så tilfelle.
- For investering i grønt prosjekter brukes søknadsskjema innenfor tradisjonelt landbruk.
- For småskala grønt/markedshager kan det også vurderes IBU-etablerertilskudd, se under Fanen: Frukt, grønt og veksthusnæringa på denne [linken](#).

Regler for tilskuddssats og maksimalt tak på IBU virkemidlene.

- Satsene for utmåling i prosent (inntil 35 %) er som tidligere.
- Det er heller ikke gjort noen avklaring om det blir særskilte føringer på ekstra midler (200 millioner) som ble tildelt i statsbudsjettet 2022.

Hvem kan søke IBU.

Det er en del som henvendelser der de spør om de er i posisjon til å søke. Her prøver vi derfor å tydeliggjøre hva som er «innenfor» på IBU midlene:

- Må være eier/medeier av landbrukseiendom som kontrollerer minst 50 % av foretaket driften foregår i.
- På tilleggsnæring kan også person med nær tilknytting søke (nær familien som bor ved gården).
- For investeringstilskudd kan ny framtidig eier søke, såfremt det ligger en avtale om overtakelse i løpet av 5 år. Støtttemottaker må føre prosjektet i sitt regnskap og må drive selv.

- Prosjektet må ha utgangspunkt/forankret i landbrukseiendommens ressurser.
 - IN skal prioritere støtte til prosjekt der inntekt fra prosjektet blir en vesentlig del av inntekta, sammen med annen næringsvirksomhet på garden.

I [stortingsproposisjonen om Jordbruksoppgjøret](#) er det på side 82 presisert at:

«Det presiseres for øvrig at utgangspunktet for tilskudd gitt over IBU-ordningen er investeringer knyttet til landbrukets ressurser generelt og landbrukseiendommen spesielt. Det er derfor ikke anledning til å gi investeringstilskudd over denne ordningen uten at det skjer med utgangspunkt i en landbrukseiendom.»

Denne presiseringa må ses i lys av at IN ba om en avklaring av om veksthus på tomt der «eigarane/investorane ikkje har landbrukstilknytning er ein del av målgruppa for IBU-midlane eller ikkje».

Søknadsportaler - utbetalinger

For de som kun søker om tilskudd er det et nytt søknads- og saksbehandler system – «Opprett søknad for bruksutbygging (kun tilskudd)». Her blir kundedialogen bedre da søker kan følge status og få svar og meldinger tilbake på denne portalen. Søker bruker også denne portalen til utbetalinger. Det er ikke lengre nødvendig at kommunen bekrefter delutbetalinger, men dere må utstede ferdigattest til søker når søker ber om sluttutbetaling. Hvis dere hjelper søker med utbetalingene står det veldig greit forklart i tilsagnsbrevene hva som kreves ved utbetalinger.

NB! Ved alle utbetalinger må det legges ved et prosjekt(del) regnskap, selv om det står at det er valgfritt i portalen.

Den gamle portalen – «Opprett søknad for bruksutbygging (lån og tilskudd)» brukes på søknader der det søkes om både lån og tilskudd.

For alle typer tilleggsnæringsøknader finnes søknadsportal under [tilleggsnæring](#) på vår landbrukside. Her også småskala grønt.

<https://www.innovasjon Norge.no/no/tjenester/landbruk/finansiering-for-landbruket/tradisjonelt-landbruk/>

→ Opprett søknad for bruksutbygging (kun tilskudd)

→ Opprett søknad for bruksutbygging (lån og tilskudd)

Generasjonsskifte.

For de som er under 35 år er det mulig å søke generasjonsskiftetilskudd. Der kan kostnadsoverslaget være helt opp mot 1,5 Mill. Meningen er at denne ordningen skal lette overdragelsen og her kan vi i større grad akseptere større andel av renoveringspreg i prosjektene. Vi bør ha mottatt søknaden slik at vi kan få besluttet den før søker fyller 35 år.

For at vi skal godkjenne kvinnelig søker med høyere sats er det tilstrekkelig at hun har hjemmel til gården. Det er ikke lengre et krav om at det må søkes senest 5 år etter overdragelsen. Det kan innvilges én gang, og dette tilskuddet gis ikke etter at søker har gjennomført et prosjekt på den ordinære investeringstilskuddsordningen. Understreker at satsene på 50 og 70 prosent, er maksimalsatser.

Tretilskudd

Ved bruk av tre som byggemateriale kan det også i 2022 gis ekstra tilskudd på inntil 20 pst. av potensielt innvilget tilskuddssats. Innen grensa på 20 % ekstra tilskudd skal følgende legges til grunn: Massiv tre, laft, slepplaft eller bindingsreisverk (trebasert isolasjon) i kombinasjon med takstoler, buer, åser eller andre takløsninger i tre, tilskudd avgrenses til maksimalt kr. 400 000. Kombinasjon med andre byggematerialer der tre er hovedmateriale: Inntil 10 % ekstra tilskudd avgrenset til kr 200 000.

Gjødsellager,

Det kan søkes om tilskudd til utvidelse av gjødsellager. Her kan vi dekke inntil 25 %, maksimalt 200 000.

Det må dokumenteres at søker etter utbygging minst får 10 mnd. lagringskapasitet. I slike saker er det tilstrekkelig med beregnet kapasitet i dag og ny kapasitet. Her er det ikke nødvendig med driftsplan, da formålet er begrunnet i miljø. Regnskap med skattemeldinger må følge med som vanlig.

Kostnadsoverslag.

I større prosjekter der det skal oppstalles dyr er det et krav om ekstern bygningsplanlegger. Vi får av og til spørsmål om vi aksepterer tilbud eller egne oppsatte kostnadskalkyler som tilstrekkelig dokumentasjon for søknader på ombygg og nybygg av driftsbygning.

For å unngå misforståelser og slik at dere kan veilede best mulig:

IN må ha med i søknaden et kostnadsoverslag fra kompetente eksterne bygningsplanleggere. I vårt fylke er det ofte NLR eller TINE, som leverer dette. Søker må gjerne ha tilbud fra leverandører, men det er ikke noe vi trenger eller normalt ønsker inn. Vi har ikke tilstrekkelig kompetanse til å vurdere byggeprosjektet; om alt er med, prosjekteringskvalitet, dyreholdkrav mm.

Det er bra at søker får informasjon om dette tidlig i prosessen, slik at denne oppgaven ikke kommer inn helt på slutten. Dette kan fort forsinke prosjektet og gjør at det blir en dårligere prosess.

Prosjekteringskostnaden (ikke driftsplan) er den eneste kostnaden som kan inngå i byggeregnskapet, selv om kostnaden er oppstått før vedtak om tilskudd er fattet hos IN. Søknader uten eksterne kostnadsoverslag i fjøsprosjekter returneres.

I helt enkle saker, ny gjødselsilo ol lignende, kan det aksepteres tilbud som grunnlag for søknaden. Men der også har vi sett at bondens egne estimater på grunnarbeider ikke har vært tilstrekkelige. Dette kan gi tap av tilskudd og underfinansierte prosjekter.

Finansieringsplan – lån fra Innovasjon Norge.

Alle søknader må inneholde komplett finansiering og dokumentasjon på dette. I tilfeller det søkes om lån til fra Innovasjon Norge bør realismen være avklart på forhånd med oss. I uttalelsen til lånesøknader ber vi kommunen om å gi en vurdering av gårdens konsesjonsverdi etter ferdigstilling av prosjektet.

IN har god erfaring i de saker der IN og privat bank samarbeider om lånefinansieringen. Når det gjelder våre låneordninger er ikke det en del av landbruksvirkemidlene og kravet til sikkerhet er strengt. Kunder som ikke oppnår lån til privat bank vil normalt få utfordringer med å få finansiert med lån fra Innovasjon Norge. Her er budskapet at det diskuteres med oss i planleggingsfasen før søknaden kommer inn.

Jordleieavtaler.

Vi ønsker at kommunene lister opp de ulike avtalene, og bekrefter deres gyldighet, i sin uttalelse til søknaden og selve avtalene trenger derfor ikke sendes inn. Vi vil bare ved stikk kontroll be om

oversendelse av de ulike avtaler som foreligger. Det er viktig å legge til grunn hvor mye areal planen er basert på i full drift (se driftsplan), for så å sette opp de arealer og avtaler som skal disponeres av søkerne. Se forslag til oppsett under:

Gbr. nr	Fulldyrka daa	Innmærksbeite	Varighet til	Kommentar
Driftsplan år 4	330	65		
15/3,	250	55		Eies av søker
15/3	20			Eies av søker Godkjent dyrkingsplan
15/4	50	10	2027	Leieavtale
16/1	10			Ikke oppnådd avtale*
Sum	330	65		

Annet.

- Vi legger ved en sjekklister som kan være greit å ha for dere og for potensielle søkere over dokumentasjonen som bør følge søknaden.
- Henviser også til vår side på de [regionale prioriteringer](#) vi spesielt har konkretisert for Arktis. I tillegg finner dere masse nyttig informasjon på Innovasjon Norge under [landbruk](#). Der finner dere også en side med [nyttige verktøy](#) som ferdigattest, debitorskifte, timelister med mere.

Sjekklister:

Lån - kjøp av eiendom (gis ikke tilskudd til kjøp av eiendom)	Ny/ombygging av driftsbygning for dyr (lån og tilskudd)	Mindre bruksutbygging – kun tilskudd	Generasjonsskiftetilskudd
Bruk skjema: «Opprett bruksutbygging lån og tilskudd» og søk lån.	Bruk skjema «Opprett bruksutbygging lån og tilskudd»	Bruk skjema: «Opprett bruksutbygging (kun tilskudd)»	Kun tilskudd? Eller lån og tilskudd? Velg det skjema som er riktig! :-)
Takst/verdivurdering av eiendom og løsøre.	Takst/verdivurdering av eiendom og løsøre.		
	Bygningsplan med skisser og spesifisert kostnadsoverslag	Innhentede tilbud og spesifisert kostnadsoverslag	Innhentede tilbud og spesifisert kostnadsoverslag. totalt maksbeløp 1,5 mill
	Driftsplan	(Driftsplan)	(Driftsplan)
(Næringsoppgave siste 2 år)	Næringsoppgave siste 2 år	Næringsoppgave siste 2 år	
Skattemelding siste 2 år.	Skattemelding siste 2 år.	Skattemelding siste 2 år.	Skattemelding siste 2 år.
Oppdatert gjeldsoversikt	Oppdatert gjeldsoversikt	Oppdatert gjeldsoversikt	Oppdatert gjeldsoversikt